

Поредица Български възрожденци

ТОДОР КАБЛЕШКОВ

(1851-1876)

Тодор Каблешков – Роден на 13 януари 1851 г. в Копривщица. На 6 годишна възраст е ученик в Копривщенското училище и първи негови учители са Веселин и Йоаким Груеви. На 12 години в обора на баща си намира заровено знаме от червен копринен плат с надпис „Свобода или смърт“. През 1864 г. баща му го води да учи в епархиалното училище в Пловдив. През 1867 г. Тодор Каблешков се разболява и баща му го прибира в Копривщица, където продължава образованието си чрез частни уроци. Основава ученическото дружество „Зора“, с цел да обедини младежите, да обогати познанията им.

С изграждането на вътрешната революционна организация от Левски и действията на БРЦК се започва общата дейност по подготовката на българската освободителна революция. Началото на революционната дейност на Каблешков започва след срещата му с Апостола през 1871 г. Той се запознава с устава и програмата на БРЦК. И още на 1-ви януари 1872 г., по негова инициатива в Копривщица от 38 души се образува дружество „Трудолюбие“.

В началото на 1873 г. Тодор Каблешков е приет да учи за телеграфист в Одринската железопътна гара. Овладейл добре телеграфа, Каблешков постъпва като чиновник-телеграфист в станцията на барон хиршовата железница в Пловдив. Показва завидни умения и е преназначен като телеграфист на гара Белово и скоро е повишен до неин началник. Въпреки че постът му осигурява едно завидно материално състояние, той не се отказва от делото си. Под прикритието си на началник-гара обикаля селата около Белово, като се опитва да просвещава селяните и да ги увлича в революционната дейност. Основава читалище „Искра“ в Голямо Белово в което чете българска история. След това читалището става център на революционен комитет. По онова време гара Белово се нарича от местното население „Каблешковата гара“. В нея тайно се доставяли и складирали оръжие и боеприпаси и с куриери се изпращат по селата за въоръжаване на въстаниците. В гарата се провеждали тайни срещи на местни революционери с Каблешков. От Белово Каблешков поддържа активна връзка със своите съмишленици и взема участие в подготовката на Старозагорското въстание.

През 1874 година Тодор Каблешков напуска службата си, за да се отдаде изцяло на борбата за освобождение. Заминава за Татар Пазарджик /Пазарджик/, където под прикритието на търговията обикаля цялата страна, за да основава комитети, да следи за обстановката и да подканя населението за въстание. Каблешков основава революционни комитети в Сопот, Калоферн Клисуре, Карлово. През есента на 1875 г. здравето му отново се влошава и той заминава за родната Копривщица. Именно там научава за злополучния край на Старозагорското въстание.

1876 г. - След обявяването на априлското въстание, Тодор Каблешков пише писмо, с което съобщава на своите съмишленици в Панагюрище, че въстанието е започнало. Писмото, останало известно в историята като „Кървавото писмо“, Каблешков подписва с кръвта на първия убит турчин. Писмото изпраща до Георги Бенковски в Панагюрище 20 април. По време на въстанието е заловен и изпратен в Пловдивския затвор, когато го

изпращат в затвора, Каблешков е вече в тежко състояние. Знаейки какво го очаква след пристигането в Пловдив, при пренощуването в Габровския конак по пътя, успява да вземе един от револверите на заптиите и се прострелва на 16-ти юни 1876 г.

И до днес едно от най-старите и реномирани висши учебни заведения в България, Висшето Транспортно Училище носи неговото име.